

Lietuvos Respublikos Seimui

IŠVADA DĖL EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS TVIRTINIMO

2019 m. rugsėjo 19 d. Nr. BPE-4
Vilnius

Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, vykdydama Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytas biudžeto politikos kontrolės institucijos funkcijas, toliau vadinama fiskaline institucija, atliko Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengto ir viešai 2019 m. rugsėjo 11 d. paskelbto 2019–2022 m. ekonominės raidos scenarijaus vertinimą ir parengė išvadą. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 3 punktu, fiskalinė institucija išvadą teikia Lietuvos Respublikos Seimui.

2019 m. I pusmetį Lietuvos ekonomikos augimas buvo spartesnis, nei tikėtasi. Subalansuotam augimui teigiamą įtaką darė galutinio vartojimo išlaidos, investicijos ir grynasis eksportas. Dėl 2019 m. I pusmetį paspartėjusio Europos Sąjungos paramos lėšų panaudojimo Lietuvoje investicijos auga sparčiau. Šalies vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio augimas ir toliau išlieka vienas pagrindinių veiksnių, palaikančių privataus vartojimo išlaidų augimą. Prie to prisideda optimistiniai vartotojų lūkesčiai ir stabili infliacija, lėtesnė nei bruto darbo užmokesčio augimas.

Išorės rizikos veiksniai išlieka neigiami. Stebimas Jungtinių Amerikos Valstijų ir Kinijos prekybos konflikto intensyvėjimas, aukštas politinis neapibrėžtumas Europoje, įskaitant „Brexit“, pasaulio ekonomikų augimo lėtėjimas, tikėtina, paveiks didžiųjų euro zonos valstybių ekonomikų augimą. Fiskalinė institucija pastebi, kad pagrindinių Lietuvos eksporto partnerių ekonomikų augimo sulėtėjimas skatins ieškoti naujų eksporto rinkų.

Vidaus rizikos veiksniai daugiausiai susiję su vidaus paklausa ir darbo rinkos tendencijomis. Esant dabartinei demografiniai padėčiai užimtųjų skaičius, tikėtina, mažės, nes darbo jėgą paliekančių asmenų skaičius bus didesnis nei ją papildančių. Lėtėjant ekonomikos augimui optimistiniai vartotojų lūkesčiai gali reikšmingai suprastėti, o tai skatintų didesnį poreikį taupyti ir atidėti vartojimą ateičiai. Tai lemtų ne tokį spartų vidaus paklausos augimą.

Namų ūkių vartojimas ir investicijos išlieka pagrindiniai veiksniai, lemiantys BVP augimą vidutiniu laikotarpiu. Dėl tikėtino lėtesnio darbo užmokesčio augimo galimas poveikis

namų ūkių vartojimui. Lietuvai, kaip mažai ir atvirai ekonomikai, tarptautinė prekyba lieka svarbi. Dėl lėtėjančio užsienio prekybos partnerių augimo tikėtinas Lietuvos eksporto augimo sulėtėjimas. Tarptautinės aplinkos neapibrėžtumas išlieka svarbiu veiksniu, didinančiu kainų kilimo riziką vidutiniu laikotarpiu

Ataskaitoje „Dėl ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimo“ pateikta šių išvadą pagrindžianti makroekonominių rodiklių, tarptautinės aplinkos, rizikos veiksnių ir prielaidų analizė; 2019 m. I pusmečio ekonominės raidos apžvalga.

Kai darbo našumas auga ne taip sparčiai kaip darbo užmokestis, atsiranda rizika šalies konkurencingumui tarptautinėse rinkose. Po spartaus ekonomikos augimo neatradus naujų ilgalaikės plėtros galimybių, kyla rizika šaliai patekti į vidutinių pajamų sąžastus. Šis reiškinys aptariamas ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimo ataskaitos A intarpe.

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengtas scenarijus yra nulemtas pasirinktų ir įvardytų prielaidų, pagrįstas esamais statistiniais duomenimis ir neprieštaraujantis ekonomikos dėsningumams. Fiskalinė institucija tvirtina 2019–2022 m. ekonominės raidos scenarijų, viešai paskelbtą 2019 m. rugsėjo 11 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos interneto svetainėje. Ekonominės raidos scenarijus yra tinkamas 2020 m. valdžios sektoriui priskiriamiems biudžetams rengti.

Valstybės kontrolieriaus pavaduotojas,
pavaduojantis valstybės kontrolierių

Audrius Misevičius